

**TRAGEDIA
WEDŁUG
ARYSTOTELESA**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Tragedia według Arystotelesa

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

I / 45 minut

Cele. Uczeń:

- odczytuje zagadnienia poruszone w tekście źródłowym;
- interpretuje tekst antycznego filozofa;
- odczytuje pojęcia zawarte w tekście Arystotelesa;
- wymienia cechy dramatu wskazane przez filozofa;
- uczestniczy w dyskusji;
- formułuje wnioski.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca w parach;
- interpretacja tekstu;
- panel dyskusyjny;
- mapa myśli;
- burza mózgów.

Środki dydaktyczne:

- Arystoteles, *Definicja tragedii i jej konstytutywnych składników*, *Poetyka*;
- Henryk Kiereś, *Dramat i teatr a Poetyka Arystotelesa* (http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Czlowiek_w_Kulturze/Czlowiek_w_Kulturze-r2007-t19/Czlowiek_w_Kulturze-r2007-t19-s141-154/Czlowiek_w_Kulturze-r2007-t19-s141-154.pdf);
- Arystoteles, *Definicja tragedii i jej konstytutywnych składników* (<http://hamlet.edu.pl/arystoteles-tragedia>);
- słownik terminów literackich.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna: Zapoznanie się z informacjami o Arystotelesie.

Burza mózgów na temat: jakie funkcje według uczniów powinien spełnić twór dramatyczny.

Część właściwa: Zapoznanie uczniów z tekstem teoretycznym Henryka Kieresa w ramach pracy domowej (http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Czlowiek_w_Kulturze/Czlowiek_w_Kulturze-r2007-t19/Czlowiek_w_Kulturze-r2007-t19-s141-154/Czlowiek_w_Kulturze-r2007-t19-s141-154.pdf, rozdział 2 i 3). Podczas lekcji uczniowie przedstawiają najważniejsze zagadnienia poruszone przez autora. Dyskutują na temat

założeń Arystotelesa i problemu *katharsis*. Przeprowadzenie panelu dyskusyjnego – wyznaczenie moderatora dyskusji, określenie warunków pracy.

Zapoznanie z tekstem Arystotelesa *Definicja tragedii i jej konstytutywnych składników* (<http://hamlet.edu.pl/arystoteles-tragedia>).

Praca w parach – przygotowanie odpowiedzi na temat: czym jest według filozofa tragedia? Każda para prezentuje swoje stanowisko wobec postawionego problemu. Ustalenie tez Arystotelesa i sporządzenie mapy myśli (pracuje cały zespół klasowy).

Część podsumowująca: Podanie przez uczniów przykładów dramatów znanych z poprzedniego etapu edukacyjnego i wskazanie ich związku z poglądami filozofa. Przypomnienie najważniejszych zasad opracowanych przez Arystotelesa.

Komentarz metodyczny:

Zastosowane w lekcji metody kształtują umiejętności ułatwiające komunikację i zabieranie głosu oraz krytycznego stosunku do zastanej rzeczywistości, przydatne na rynku pracy. W lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreslenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności.